

Uppdatering: Nya regler för beskattning för delägare i fåmansföretag – försämringarna inte lika stora för de minsta företagen

För att förhindra att högt beskattade löneinkomster omvandlas till lägre beskattad utdelning finns särskilda regler om beskattning i fåmansföretag. Regeringen anser att dessa regler är för förmånliga för delägarna i fåmansföretagen. Regeringen har nu presenterat sitt förslag till nya regler, det överensstämmer inte helt med det utredningsförslag som presenterades tidigare. Försämringarna blir inte lika stora för de minsta företagen som utredningen föreslog. I korthet innebär förändringarna att skatten höjs till 25 %. Endast en del av de tidigare föreslagna försämringarna i reglerna om underlag för beräkning av utdelning kommer att genomföras. Det finns dock även en del förbättringar i reglerna, särskilt när det gäller att underlätta ägarskiften. I detta nyhetsbrev informerar vi om detta utredningsförslag.

Regeringen har nu presenterat ett utkast till en lagrådsremiss. Denna ligger till grund för regeringens proposition innan beslut fattas av riksdagen. Tanken är att de nya reglerna ska gälla från den 1/1 2018.

Olika beloppsgränser knyts även i fortsättningen till inkomstbasbelopp (IBB). För att tydligare visa effekterna av förslaget är inkomstbasbelopp här omräknade till kronor, vid omräkningen används 2017 års inkomstbasbelopp som är 61 500 kr. Alla belopp som anges är därför ungefärliga och avrundade.

Skattesats

Regeringen föreslår att skattesatsen för utdelning och kapitalvinst höjs från 20 % till 25 %. Den nya skattesatsen föreslås bli enhetlig vilket innebär en sänkning för de inkomster som beskattas i vissa fall framförallt vid försäljning av företag över takbeloppet (se vidare nedan).

Om man lägger ihop bolagsskatt och skatt på utdelning innebär detta en sammanlagd beskattning på ca 42 % jämfört med ca 38 % idag. Detta procenttal ska jämföras med beskattning på löneinkomster. Vid denna jämförelse måste man ta hänsyn till att även en del av socialavgifterna är skatt. Denna andel ökar ju högre inkomster det handlar om.

Förslaget till ikraftträdande innebär att utdelning som tas ut under kalenderåret 2017 beskattas till 20 % och utdelning som tas ut under 2018 beskattas till den högre skattesatsen. Det är alltså vid årsstämmor under 2017 som utdelning kan tas till 20 %. Detsamma gäller vid extra stämmor om man inte hinner med årsstämman före utgången av 2017 men då kan man endast dela ut balanserad vinst i tidigare fastställt årsbokslut.

En viktig och vanlig fråga är om det lönar sig att ta ut utdelning tidigare än planerat för att kunna utnyttja den lägre skattesatsen. Frågan är inte så enkel att besvara som det först kan verka eftersom det är många faktorer som påverkar beslutet. Är vinstmedlen framskattade i bolaget eller inte och när behövs de privat är två faktorer som har stor påverkan på beslutet. Ska pengarna användas längre in i framtiden privat kan det trots allt vara fördelaktigt att vänta med att ta utdel-

ning trots den högre beskattningen. Detta hänger samman med att det är en större summa som kan stå kvar i bolaget och förhoppningsvis växa ytterligare vilket kan kompensera den högre skatten. Vi är gärna bollplank för att hitta den bästa lösningen utifrån Dina förutsättningar.

Regler för beskattning av utdelning

En central del av reglerna är att endast utdelning upp till ett visst belopp beskattas som inkomst av kapital och överskjutande utdelning beskattas som inkomst av tjänst. Det finns i princip två huvudmetoder för att beräkna den del av utdelningen som beskattas som kapital dels förenklingsregeln, dels huvudregeln som i sin tur består av två olika underregler - lönesumma och kapitalunderlag.

Förenklingsregeln

De flesta delägare beräknar sin utdelning enligt förenklingsregeln. Regeln är särskilt viktig för företag som har få anställda och ett begränsat eget kapital. Denna är också enkel att tillämpa eftersom den inte kräver några särskilda beräkningar. Regeringen föreslår att schablonbeloppet lämnas oförändrat vilket är ca 165 000 kr (2,75 IBB).

Utredningen föreslår ytterligare en begränsning av förenklingsregeln som berör företagare som tar utdelning från flera företag. En delägare som använder förenklingsregeln i ett företag får varken använda förenklingsregeln eller huvudregeln för andra företag. Men det är respektive delägare som fritt väljer för vilket andelsinnehav som förenklingsregeln ska användas.

Huvudregeln

Huvudregeln kräver beräkningar som kan ske på två olika typer av underlag. Vanligast idag är sannolikt lönesummeregeln som innebär att en viss del av löneunderlaget får användas som underlag för att beräkna den kapitalbeskattade utdelningen. Den andra regeln tar sikte på kapitalunderlaget och är särskilt intressant för företag som funnits i många år och därför kan utnyttja de olika övergångsregler som fanns när de ursprungligen infördes.

Idag finns en regel som kräver att en anställd äger minst 4 % för att få använda sig av huvudregeln. Men denna regel om ägarandel föreslås tas bort så att även små innehav kan få ligga till grund för beräkning av utdelning. Till skillnad från utredningen föreslår regeringen nu ett tak för den utdelning som dessa delägare kan få med stöd av huvudregeln. Taket föreslås bli 0,25 gånger den kontanta ersättning som delägaren (inkl. dennes närstående) fått från företaget och dess dotterbolag under året före beskattningsåret. I de nu gällande reglerna finns också en särskild definition av koncerner, denna definition blir kvar.

Regeringen föreslår försämringar i lönesummeregeln, de blir dock inte lika stora som utredningen föreslog. Enligt förslaget får även i fortsättningen alla kontanta löner ligga till grund för lönesummeregeln, således även löner till ägare och dess nära släktingar. Detta är en fördel för mindre företag med få anställda i förhållande till antalet delägare.

Den nya lönesummeregeln innebär att det sammanlagda löneutrymmet fördelas på delägarna innan det lönebaserade utrymmet beräknas. Löneunderlaget beräknas individuellt för varje delägare. Det är de sammanlagda lönerna som fördelas. Att delägare har olika löner beaktas således inte vid fördelningen av löneunderlaget dem emellan. En delägare som äger t.ex. 70 % får tillgodoräkna sig 70 % av löneunderlaget och en delägare som äger 4 % får tillgodoräkna sig 4 %. Närstående ses dock även i fortsättningen som en delägare. Det nya löneunderlaget per delägare föreslås bli följande:

- 15 % upp till 369 000 kr (6 IBB)
- 30 % mellan 369 000 kr och 3,7 miljoner (6 till 60 IBB)
- 40 % över 3,7 miljoner (över 60 IBB) utan något tak för lönerna

Jämfört med utredningens förslag har procentsatserna höjts från 10 % till 15 % och från 25 % till 30 % samt sänkts från 50 % till 40 % i det högsta löneintervallet, vidare har gränsen för 30 % av löneunderlaget sänkts från 8 till 6 IBB.

För att få tillgodoräkna sig lönesummeregeln ställs krav på delägarens eget löneuttag som får ingå i löneunderlaget. Regeln är konstruerad som ett golv, som anger den minsta lönen som måste tas ut, och ett tak som innebär att lönen inte behöver vara högre än taket för att delägaren ska få tillgodogöra sig lönesummeregeln. Regeringen föreslår ingen ändring i dessa regler. Det innebär att minimilönen (golvet) föreslås bli 6 IBB. Till detta ska läggas 5 % av löneunderlaget. Detta innebär att ägarlönen måste minst uppgå till ca 388 000 kr. Det finns ett tak för hur mycket löner som måste beaktas. Detta tak för tillägg på 5 % av löneunderlaget föreslås gå vid 9,6 IBB. Detta motsvarar en årslön på ca 576 000 kr enligt dagens regler. Uppräkningen med 5 % föreslås gälla det individuella löneuttagskravet. Det räcker att en av de närstående uppfyller kravet på löneuttag men hänsyn måste dock tas till närståendes löner vid beräkningen. Har företaget flera delägare som inte är närstående med varandra måste alla delägare uppfylla kraven på löneuttag.

Den andra metoden i huvudregeln innebär en beräkning av kapitalunderlag som ligger till grund för det kapitalbaserade utrymmet. Kapitalunderlaget är anskaffningsutgiften för aktierna med tillägg för ovillkorade aktieägartillskott. Inledningsvis fanns ett flertal övergångsregler som gjorde att kapitalunderlaget fick beräknas på ett annat och för företagen förmånligare sätt. Kapitalunderlaget räknas upp med en årlig ränta. Inga förändringar föreslås i dessa regler. De föreslagna försämringarna i lönesummereglerna gör att kapitalunderlagsregeln kan bli intressant för fler företag.

Det är möjligt att spara ett utdelningsutrymme för utdelning ett senare år eller till försäljning av aktierna. Regeringen föreslår nu en försämring av dessa regler genom att uppräkningsräntan föreslås bli statslåneräntan ökad med 2 %, nu är uppräkningsräntan + 3 %.

Takbelopp för utdelning och kapitalvinster

Om utdelning eller i praktiken framförallt kapitalvinst vid försäljning av aktier överstiger vissa belopp ska den överskjutande delen beskattas helt som inkomst av kapital. På denna överskjutande del föreslår regeringen oförändrade kapitalvinstskatt på 30 %. Regeringen föreslår ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinster på 120 IBB, vilket är ca 7,4 miljoner kr. Takbeloppet har konstruerats så att endast kapitalvinst och utdelning under ett år beaktas. Detta innebär en förkortning av tiden för kapitalvinster. Tilläggsköpskillningar hanteras så att vid beräkning av takbeloppet beaktas den del av kapitalvinsten som beskattats under tidigare år.

Regler vid ägarskifte

Utredningens ursprungliga uppdrag var att se över regler om ägarskifte. Utredningens förslag i denna del syftar till att en försäljning till utomstående eller inom familjen ska beskattas lika. Förslaget innebär att det blir fördelaktigare att genomföra en överlåtelse från en generation till en annan genom att ett undantag från reglerna om samma eller likartad verksamhet om ett antal förutsättningar är uppfyllda. De föreslagna reglerna är komplicerade.